

Mbo-opleiding

Boomverzorging krijgt eigen profiel

Boomverzorging is een vak apart. Zeg maar gerust een specialisme. Vreemd genoeg kende de branche voor dit vak jarenlang geen officiële opleiding. Die is er inmiddels wel. Na een project van drie jaar is er een volwaardige mbo-opleiding ontwikkeld. Deze krijgt nu waarschijnlijk een officiële plaats in de nieuwe mbo-kwalificatiestructuur.

Door Annemieke Bos

De opleiding komt onder het certificaat Groen en Natuurtechniek te vallen, met een eigen profiel Boomverzorging. Een mooi resultaat na alle inspanningen die zijn gepleegd door Branchevereniging VHG, de VHG-vakgroep Boomspecialisten, het Wellant College en Helicon Opleidingen. Deze partners zijn in 2009 gestart met het ontwikkelen van de mbo-opleiding Boomverzorging. Met drie AOC's werden afspraken gemaakt om binnen het certificaat Bos en Natuurbeheer een specifieke boomverzorgings-

opleiding mogelijk te maken. Boomverzorgers hebben in hun werk namelijk veel dezelfde kennis nodig als bos- en natuurbeheerders en groenvoorzieners. Daarnaast moeten ze ook goed worden opgeleid voor hun eigen specialisme. Denk bijvoorbeeld aan het kennen van soortspecifieke eigenschappen van boomsoorten in relatie tot snoei en ziekten, het weghalen van bomen op moeilijk bereikbare plaatsen, het bedienen van een hoogwerker en een versnipperaar en het planten en verplanten van

bomen. Het uitvoeren van boomcontroles is ook het werk van de boomspecialist. Daarbij controleert hij de bomen op veiligheid en geeft advies bij ziekten en plagen. Alle werkzaamheden moeten 100 procent veilig gebeuren.

Wisselwerking praktijk - onderwijs

Voor de ontwikkeling van de mbo-opleiding werden de branche en de opleidingsinstituten dicht bij elkaar gebracht. Zo brachten twaalf bedrijven van de VHG-vakgroep Boomspecialisten hun expertise in bij de scholen. Ervaren boomverzorgers verzorgden gastlessen op de scholen en er werden docentenexcursies georganiseerd om kennis uit te wisselen en te actualiseren over vooraf vastgestelde onderwerpen. Ook vonden er 'praktijkarrangementen' plaats waar de leerlingen speciale vakhandelingen, zoals bomen verplanten, in de praktijk konden meemaken. Zowel de docenten van de scholen als de praktijkopleiders in de bedrijven volgden speciale cursussen.

Projectleider Annemiek van Loon blikt tevreden terug: "Er is een goede wisselwerking ontstaan tussen onderwijs en bedrijfsleven, tussen opleiding en praktijk. Het laten verzorgen van gastlessen door ervaren boomspecialisten motiveert enorm. Omgekeerd hebben deze praktijkmensen door dit project meer inzicht

gekregen in wat de opleiding inhoudt. Ze hebben input kunnen leveren en een stuk van hun expertise en vaktrots kunnen delen. Boomverzorgers zijn heel trots op hun vak heb ik gemerkt. Ze willen graag door andere disciplines worden erkend, maar zijn nog wat terughoudend om anderen een kijkje in hun keuken te gunnen. Daarom is het mooi om te zien dat in dit project de luiken wel zijn opengegaan. Door het goede onderlinge contact en de dialoog met het onderwijs ontstonden spontaan ideeën voor 'praktijkarrangementen': bedrijven gaven aan met een mooie klus bezig te zijn en nodigden de leerlingen uit om daarbij te komen kijken. De onderwijsinstellingen zijn zich, denk ik, gedurende het project bewuster geworden van hun eigen expertise en rol. Onderwijs is belangrijk om een vak naar een hoger plan te brengen. De beste investering die een branche kan doen, is investeren in opleiding en kwaliteit. Onderwijs en bedrijfsleven kunnen elkaar hierin aanvullen."

European Treeworker

De driejarige mbo-opleiding Boomverzorging is te volgen bij Helicon in Eindhoven en Apeldoorn, en bij het Wellant College in Houten. De leerling haalt een certificaat op niveau 3 en is daarmee optimaal voorbereid om deel

te nemen aan het examen European Treeworker (ETW). Dit Europees erkende diploma wordt in Nederland steeds vaker als voorwaarde gesteld om aan bomen te mogen werken. Op dit moment is er in Nederland een tekort aan European Treeworkers. "De invoering van het ETW-certificaat is enkele jaren geleden een aanzet geweest tot erkenning van het vak boomverzorgers", stelt Van Loon. "Het is nog een vrij jong vak. Veelal doorliep men eerst een opleiding voor bosbouwer of hovenier om zich vervolgens via cursussen te specialiseren in de richting van boomverzorging. Vanuit het bedrijfsleven is duidelijk aangegeven dat er een heuse opleiding moest komen. Het is echt de 'kers op de taart' dat deze opleiding nu een eigen profiel krijgt. Dat is te danken aan het feit dat we gestructureerd en gezamenlijk hard gewerkt hebben aan de opleiding. Het feit dat deze 'landdekkend' is en opleidt voor een internationaal certificaat waar veel om wordt gevraagd, legt duidelijk gewicht in de schaal. Hier zitten bedrijven om te springen." ■

Kijk voor meer informatie op www.helicon.nl of www.wellant.nl

Praktijkopleider Jan Zoontjens met zijn leerling Eric Hogendoorn.

Docenten laten zich bijpraten tijdens een excursie groeiplaatsinrichting en -verbetering bij een van de twaalf deelnemende bedrijven.

Praktijkopleiders in de schoolbank van hun leerlingen op Helicon Eindhoven. Rechts: Ton Bouwens, de opleidingscoördinator.

Diploma-uitreiking bij Helicon Apeldoorn in juni 2012.